

Oraingoan ordea ez zuten aurreko ontzitzoko ardoari begiratu bearrik izan. Bularra lasai arnasaz bete, alkarri eskuak eman, eta ezpañetan irriño alai bat zutela, batean egin zuten oiui:

- Bapo, mutillak! Asmatu diagu zer egin! Deitu eiegun Olanda'ko ta Noruega'ko jende yayo oiei. Beraiek konponduko digute errez, ederki ta azkar gaiñera, Prestige nazkagarri orren arazoa!!!

- Kobratuko dute, jakiña. Baiñan ontzako urre gorritz bern pixua eskatzen ba' dute ere, ongi merezia izango dute eskatzen duten guztia, eragoziko duten gaitzaren aldean oso merkea izango baita da eskatzen duten guzia, – erabaki zuan Pantxobabarrun'ek.

- Bai orixe! – “errematau” zuten beste biek.

Ta, ontzitzoetan gelditzen zan ardo-ondarra zintzurra-beera bidali, ta, beste botilla bat eskatu zuten, Patxikotripa

izan zala uste dut goxoki oiui egin egin zuana:

“Maixuk! Ekarri eigin, nexka politt orrek, gure Errioxa'ko onenekotik beste botilla bat ardo.”

Aznar, ordea, eta bere Jaurlaritzako ministroak ez ziran Santxo Pantza'z oroitu.

Izan ere “De omni re scibili”, ots, “jakingarri dan orotik” jakin daitekean guztia badakiten Jaun oiek, nola jende arlote ezjakiña-ren iritzia eskatu?

Gaiñera, gaiñera, gaiñera, nola atzeritarren aurrean España “una, grande, libre”k burua makurtu. Ez al zan ba Aznar bera, bere Jaurlaritzarekin, arazo guztiak konpontzeko naikoa?

Latiegi'tar Bixente (945.22.00.50)

GURARIZKO ALKARTEA (Ibarretxe)

(Euskalerrria ta España)

Erriak edestian sortzen joan dira eta ez dira egun batetik bestera lur-gaiñean agertu, gizaldien joanean baiño.

Lenengo agertu zana sendia izan zan, bere etxe bakarrean bizi izaten eta senideak batera zirala.

Artu-emonak naikoa ugaritu ziranean, gure artean bostgarren gizaldi-inguruan, auzoak sortu ziran eta geienetan euren eleizea egiten eben eta santu baten babespean jarri. Oneik ziran kofradiak, erakunde xumea eta sendoa, gizaldietan iraun ebana.

Baiña auzoak be ez ziran naikoa euren arteko bear-izanaierantzuteko eta auzorik aundiena aurrean dabela, erria sortu eben, eleiza aundiago bat guztien artean eginda. Ori jazo zan XII gizaldi-inguruan

Or inguruan jaun agintariak uriak sortu ebezan, ormaz inguratuta erritarrak obeto zaintzeko, baiña geiago lege bereziak ezarri eta euren agintaritzia ziurrago ezarteko.

Baiña erri oneik be erakunde aundiago bat bear eben, arazoak batera bideratzeko, eta orretarako erabagia artzeko bizierra osoaren alkar-jokabidea artu eben kontuan eta or sortu zan aberria edo olako zerbait.

Gure kasuan, Bizkaia'n, olako lau errialde agertu ziran: Lur laua edo ogi-lurra eritxona (tierra de pan sembrar), Enkartaldea Abellaneda'ko batzarretan eta Durango-aldea Gerediaga'koetan. Eta gero iru errialde oneik batu egin ziran gaurko Bizkaia sortzeko. Beste bide bateri jarraitu eutson Orozko-aldeak.

Or daukagu ba gure Bizkaia aberri lez eratuta, baiña beste errialdeak? Gipuzkoa, Araba, Nafarroa, Laburdi eta Zuberoa?

Errialde orreitan be antzeko bidea izan zan, baiña Euskalerrri osoa agintaritzia bakar baten arduraean eukiteko ez da iñoz izan gurarirk. Gure Bixente Latiegi'k aspaldion asko aitatzen dauan “anfiktioia” ziran: Erri bat, baiña agintzaritzia bakar bat bagerik.

Adibide batzuk ikusteko, antzeko bidea jarraitu dabe beste erri aundi batzuk be: Juda'tarrak Dabid erregearen aurretik, leiñuetan bizi ziran, arabiarak Maoma'ren itzaldiak entzun-arte, leiñuetan bizi ziran eta alkartu ziranean erri aundi bat sortu eben, eta ba-dakigu gaur España dan lekuan iberoak, zeltak, arebakoak, karpetanoak, lusoak, tudertanoak, eta abar bizi zirala eta orrekaz batera iparraldean euskaldunak.

Erri guzti orreik batu egin ziran, agintariak Errege Katolikuak zirala, baiña euren eskubideak zaintzen ebezala, ez ziran alkarte orretara sartu lusoak eta euskaldunak. Dana dala, lenengo alkartasuna lortuta be, burujabetza zaindu eben. Ori geroago, borboiak etorri ziranean, galdu eben, borboiak ardatz-zaleak edo zentralistak ziralak.

Euskalerrria ez zan alkarte orretara sartu eta bere batzarrak egiten jarraitu eban, bizkaitarrak Gernika'n eta beste errialdean bakoitxak bere lekuan.

VIII gizaldian bizkaitarrok labankada larri bat izan gendun: Gudarako bear zala-ta jaun bat aukeratu gendun. Orren ezaugarri lez artu daigun Arrigorriaga'ko Jaun Zuria eta ondoren etorri ziran jaun guztiak.

Bizkai'ko jaun oneik etoi edo traidore biurtu jakuzan: Jaun aundiak ziran, España'ko erregearen lagun egin ziran eta azkenean eurentariko bat ezkontzaz alkartu zan eta orduan Bizkai'ko jauna eta España'ko errega notin bat bera ziran.

Labankada orren ondorenak orain be geure gaiñera datoz.

Zelan geratu zan gauzea? Ba, gure Jauna zana geuk aukatzen gendun, geienetan erregea, eta kendu eta beste bat artzeko eskubidea geunkan, gaiñera bere aginduek balioko izateko Larrabetzu'ra, Aretxabalagana'ra, Gernika'ra ta Bermeo'ra etorri eta lege zarra zin egin bear eban, eta bere aginduek foru-baimena edo “pase foral” ez ba'euken ez eben balio, baiña, or egoan gaiñean España'ko erregea gure jauna.

Zelan egoan, orduan, Euskalerrria España'gaz alkartuta?

Gurarizko alkarte baten bidez. Alkartuta baiña geuk gura dogun artean. Gauzak ondo ba'doaz jarraitzeko eta txarto ba'doaz beste jaun bat artzeko eskubideagaz.

Orrelan ulertzen dot nik Ibarretxe'k eskintzen dauan gurarizko alkarte.

Benetako demokraziaren oiñarria dauka, gure edestiagaz oso ondo alkartzen da eta gure eskubideak zaintzeko bidea da.

Gaiñera, Euskalerrria diran beste errialdeak era orretara sartu nai ba'dabe, iñor bear tu bagerik, etorri daitezela.

Urtenbide egokia ta zoragarria da au, arazo guztiak bideratzeko aukerea! Onartuko ete dabe españatarrak? Ez gogoz, bear ba'da beste urtenbiderik ez daukelako.

Olazar'tar Martin'ek.